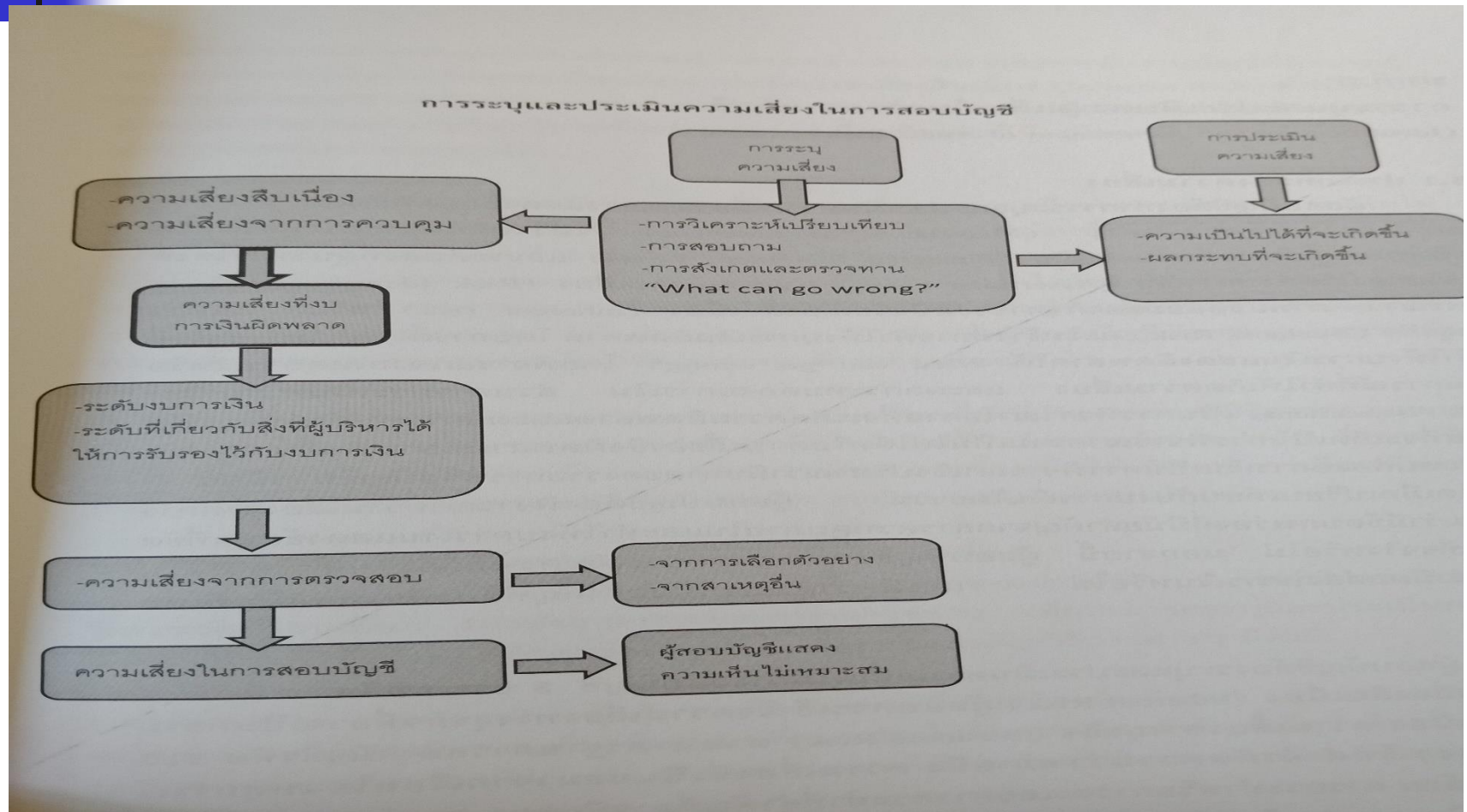
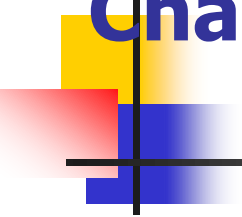

Chapter 5: การระบุและประเมินความเสี่ยงในการสอบบัญชี

Chapter 5: การระบุและประเมินความเสี่ยงในการสอบบัญชี

5.1 ประเภทของความเสี่ยง

- 5.1.1 ความเสี่ยงสืบเนื่อง (inherent risk)
- 5.1.2 ความเสี่ยงจากการควบคุม (Control risk)
- 5.1.3 ความเสี่ยงจากการตรวจสอบ (Detection risk)

Chapter 5: การระบุและประเมินความเสี่ยงในการสอบบัญชี

5.2 วิธีการที่ผู้สอบบัญชีในการระบุและประเมินความเสี่ยง

- 5.2.1 การสอบถาม (Inquiry)
- 5.2.2 การวิเคราะห์เปรียบเทียบ (Analytical procedure)
- 5.2.3 สังเกตและตรวจทาน (Inspection)

Chapter 5: การระบุและประเมินความเสี่ยงในการสอบบัญชี

5.3 การประเมินความเสี่ยง

5.4 การทำความเข้าใจในกิจการและสภาพแวดล้อมของกิจการ
รวมถึงการควบคุมภายใน

Chapter 5: การระบุและประเมินความเสี่ยงในการสอบบัญชี

ตาราง 5.1 ตัวอย่างการประเมินความเสี่ยง

ความเสี่ยงที่ระบุได้	ผลกระทบต่อการเงิน (Inherent Risk = IR)	การควบคุมที่ช่วยลดความเสี่ยง (Control Risk = CR)	Asses
1. เหตุการณ์: ออกใบแจ้งหนี้ล่าช้าหลังจากการส่งสินค้า	อาจมีการส่งสินค้าแล้วแต่ยังไม่ได้ออกใบแจ้งหนี้และไม่ได้บันทึกยอดขายในงวดที่เหมาะสม ทำให้แสดงยอดขายไม่ครบถ้วนหรือผิดงวดบัญชี (IR=H)	มีการสอบทานรายงานบันทึกการจัดส่งสินค้าและรายงานบันทึกการขายสินค้าอาทิตย์ละครั้งเพื่อให้แน่ใจว่าการส่งสินค้าทุกครั้งมีการออกใบแจ้งหนี้ (CR=M)	C, C
2. เหตุการณ์: แผนกขายส่ง	มีการบันทึกรายได้ไม่	ทุกสิ้นเดือน ผู้จัดการจะ	C, C

Chapter 5: การระบุและประเมินความเสี่ยงในการสอบบัญชี

Assertion s	การประเมินความเสี่ยง			ความเสี่ยงที่มี นัยสำคัญ หรือไม่ ใช่/ไม่ใช่
	โอกาสที่เกิด (RMM)	ผลกระทบ	คะแนนรวม	
C, CO	3 (RMM=M)	4	12	ใช่
C, CO, A	3	3	9	ไม่ใช่

Chapter 5: การระบุและประเมินความเสี่ยงในการสอบบัญชี

5.5 การควบคุมภายใน

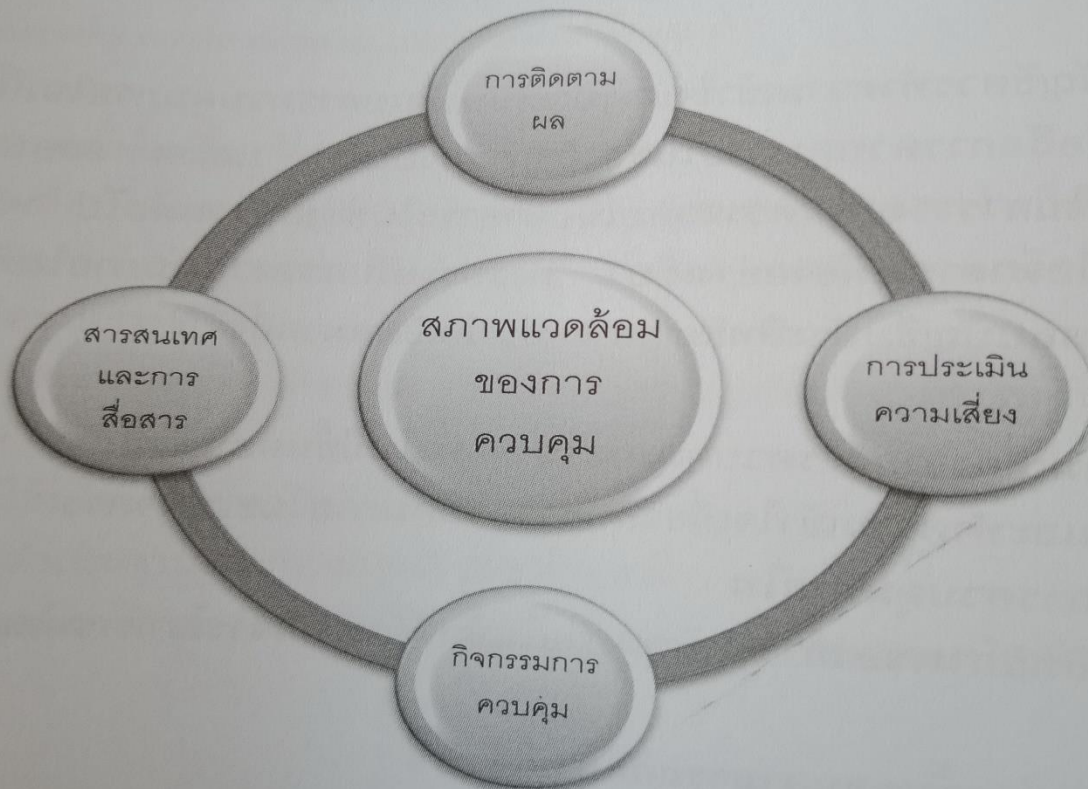
5.5.1 การศึกษาและทำความเข้าใจเกี่ยวกับการควบคุมภายในของกิจการ

IC: COSO (CRCIM)

1. สภาพแวดล้อมการควบคุม Control environment
2. การประเมินความเสี่ยง Risk assessment
3. กิจกรรมการควบคุม Control activities
4. สารสนเทศและการสื่อสาร Information & communication
5. การติดตามผล Monitoring

Chapter 5: การระบุและประเมินความเสี่ยงในการสอบบัญชี

รูป 5.2 องค์ประกอบการควบคุมภายในตามกรอบแนวคิดของ COSO

Chapter 5: การระบุและประเมินความเสี่ยงในการสอบบัญชี

5.5.2 บันทึกระบบการควบคุมภายใน

- แบบสอบถามการควบคุมภายใน - ICQ
- การเขียนบรรยาย - Written narratives
- ผังทางเดินเอกสาร - Flowcharts

5.5.3 ประเมินประสิทธิภาพของการควบคุมภายในขั้นต้นเพื่อ พิจารณาทดสอบการควบคุมภายใน

Chapter 5: การระบุและประเมินความเสี่ยงในการสอบบัญชี

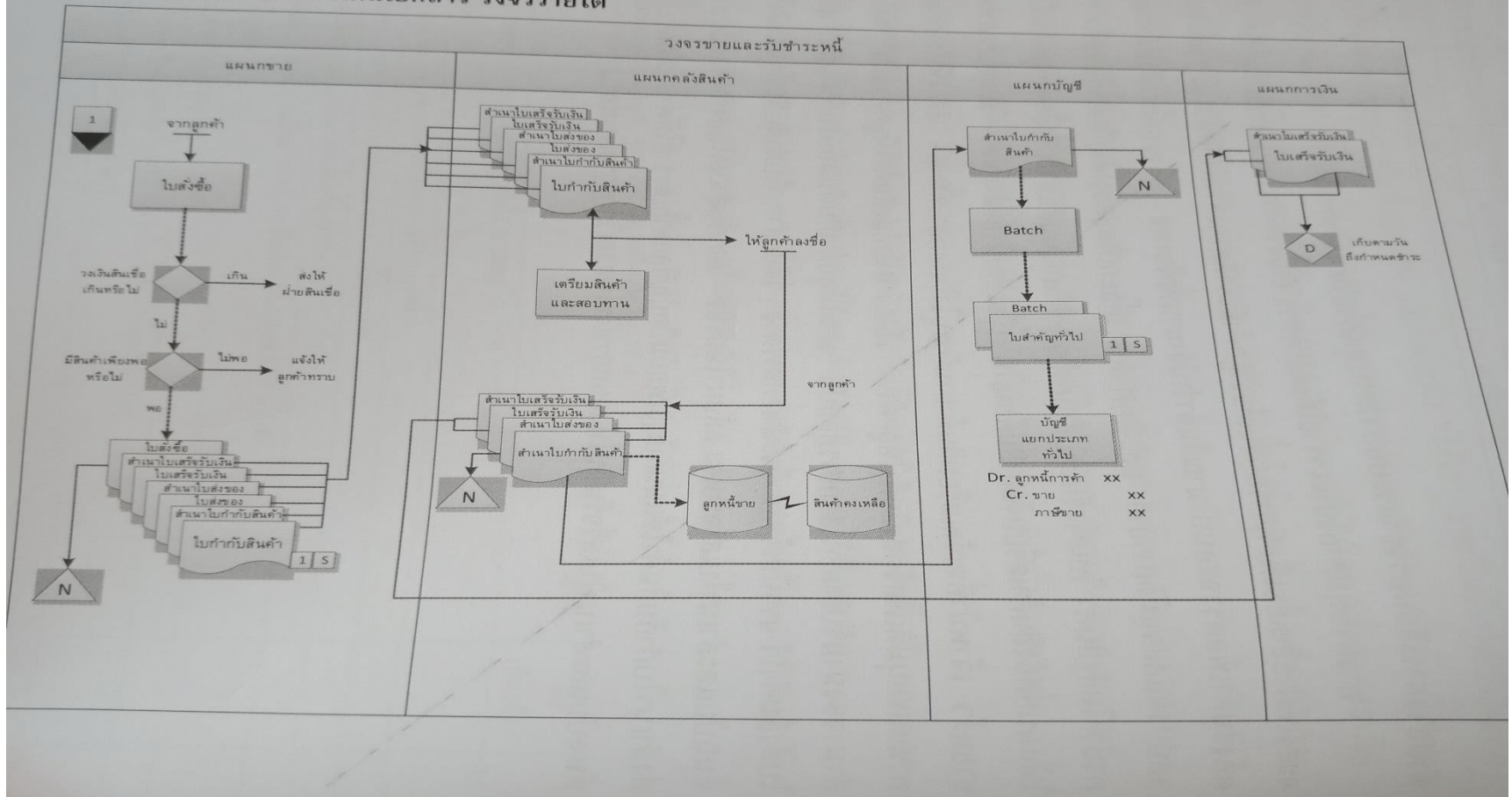
รูปภาพและสัญลักษณ์ของระบบการควบคุมภายในของกองการบัญชี
สอบถามหรือจากสอบถามเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในระบบควบคุมภายในหรือจากการปฏิบัติ
ซ้ำ เพื่อให้เข้าใจกิจกรรมและการควบคุมภายในที่สำคัญ

ตาราง 5.2 ตัวอย่างแบบสอบถามการควบคุมภายใน วงจรรายได้

ข้อ	คำถาม	ใช่	ไม่ใช่	ไม่ เกี่ยวข้อง	หมายเหตุ
1	มีการแบ่งแยกหน้าที่ระหว่างการรับคำสั่งซื้อ การอนุมัติการขาย การส่งสินค้า และการบันทึกบัญชี				
2	มีการตรวจสอบสินค้าโดยฝ่ายสินค้าก่อนอนุมัติการขาย				
3	มีการตรวจสอบปริมาณสินค้าในคลังสินค้าก่อนอนุมัติการขาย				
4	มีการใช้แบบฟอร์มเอกสารและใช้อย่างเรียงลำดับเลขที่				
5	พนักงานคลังสินค้าจัดเตรียมสินค้าตามใบกำกับสินค้า ซึ่งสอดคล้องกับใบส่งสินค้าและใบสั่งซื้อ				
6	มีเจ้าหน้าที่สอบถามและอนุมัติการส่งสินค้า				
7	เมื่อส่งสินค้าให้ลูกค้าแล้ว พนักงานจะนำสำเนาใบส่งสินค้าที่ลูกค้าลงนามกลับมาเพื่อเรียกเก็บเงินและให้ฝ่ายบัญชี				

Chapter 5: การระบุและประเมินความเสี่ยงในการสอบบัญชี

รูป 5.3 ตัวอย่างผังทางเดินเอกสาร วงจรรายได้

Chapter 5: การระบุและประเมินความเสี่ยงในการสอบบัญชี

5.6 การทดสอบการควบคุม

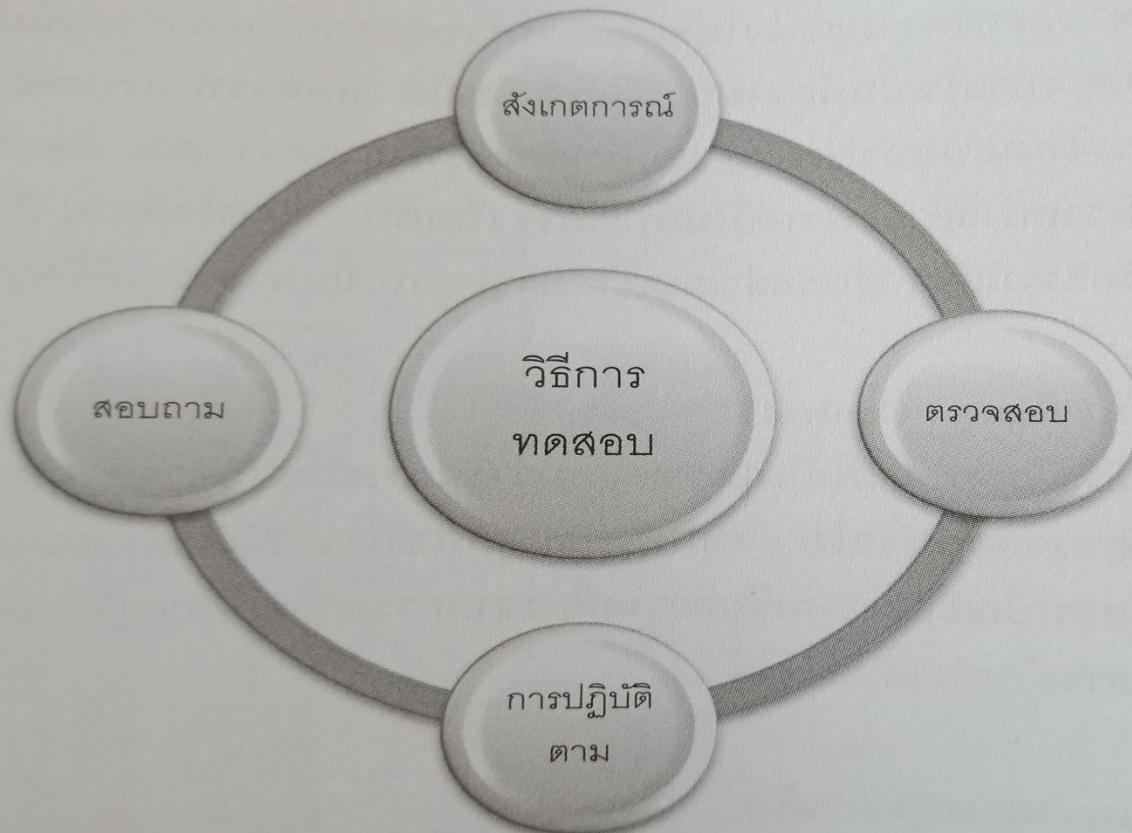
5.6.1 วิธีที่ใช้ในการทดสอบการควบคุมภายใน

การสังเกตการณ์ การสอบถาม การตรวจสอบ การปฏิบัติซ้ำ

5.6.2 ประเมินผลการทดสอบการควบคุมและทบทวนกลยุทธ์ในการตรวจสอบ

Chapter 5: การระบุและประเมินความเสี่ยงในการสอบบัญชี

รูป 5.4 วิธีการที่ใช้ในการทดสอบการควบคุมภายใน

Chapter 5: การระบุและประเมินความเสี่ยงในการสอบบัญชี

5.7 กลยุทธ์ในการตอบสนองความเสี่ยง

5.7.1 ระดับงบการเงิน - Financial Statement level

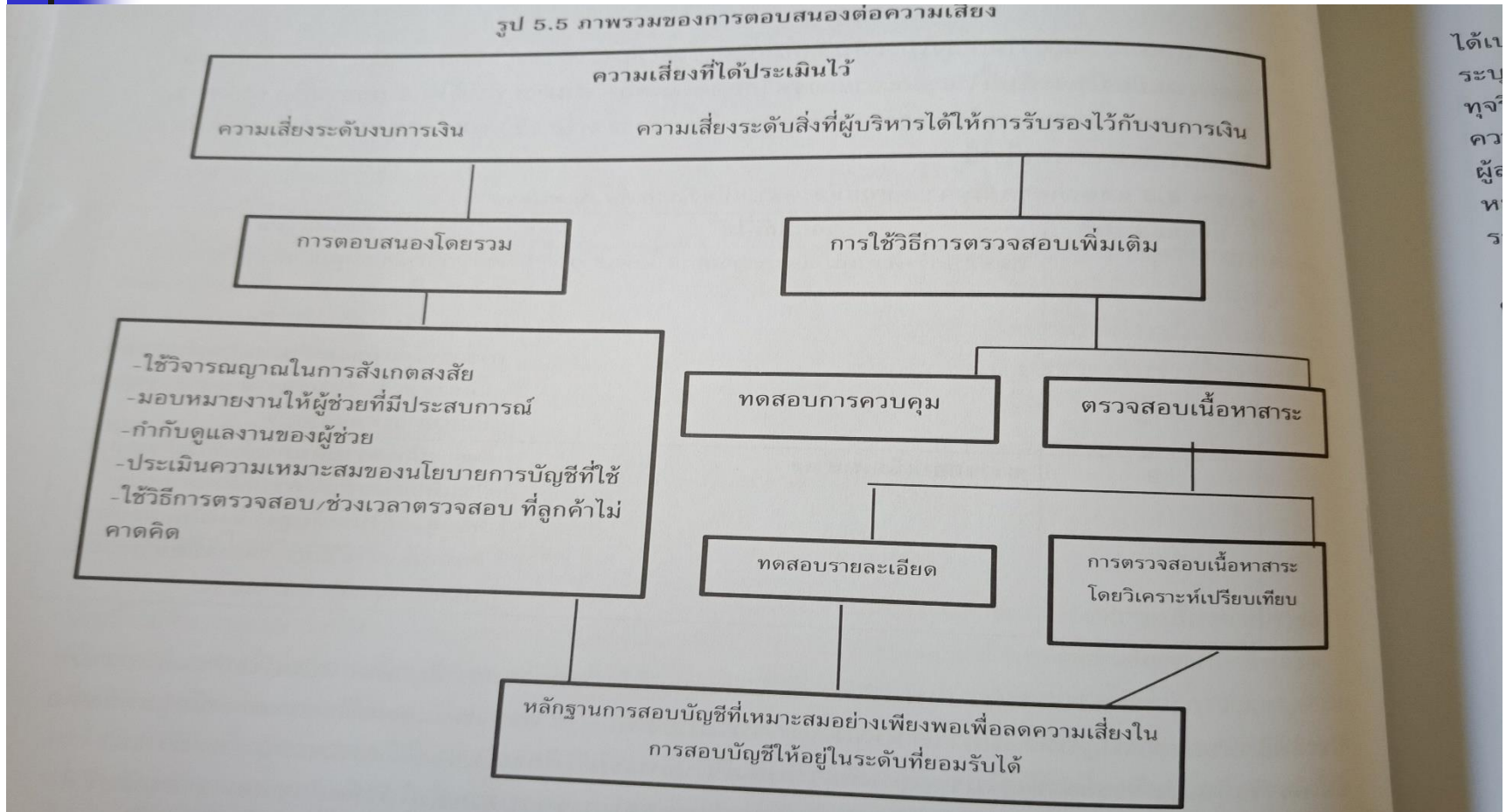
5.7.2 ระดับผู้บริหารให้การรับรอง - Assertion level

การทดสอบการควบคุม - Test of control

การตรวจสอบเนื้อหาสาระ - Substantive test

Chapter 5: การระบุและประเมินความเสี่ยงในการสอบบัญชี

รูป 5.5 ภาพรวมของการตอบสนองต่อความเสี่ยง

Chapter 5: การระบุและประเมินความเสี่ยงในการสอบบัญชี

5.8 ความเสี่ยงจากการทุจริต

5.9 การตอบสนองต่อความเสี่ยงจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อ
ข้อเท็จจริงเนื่องจากการทุจริต

5.9.1 การตอบสนองโดยรวม

5.9.2 การตอบสนองในระดับสิ่งที่ผู้บริหารได้ให้การรับรองไว้

Chapter 5: การระบุและประเมินความเสี่ยงในการสอบบัญชี

ตาราง 5.4 ตัวอย่างการตอบสนองความเสี่ยง	Assertions	ความเสี่ยงที่มีนัยสำคัญหรือไม่ใช่/ไม่ใช่	กิจกรรมการควบคุม	การ
ความเสี่ยงที่ระบุได้				
1.เหตุการณ์: ออกใบแจ้งหนี้ล่าช้า หลังจากการส่งสินค้า ผลกระทบต่อการเงิน: อาจมีการส่งสินค้าแล้วแต่ยังไม่ได้ออกใบแจ้งหนี้และไม่ได้บันทึกยอดขายในงวดที่เหมาะสม ทำให้แสดงยอดขายไม่ครบถ้วนหรือผิดงวดบัญชี	C, CO	ใช่	มีการสอบทานรายงานบันทึกการจัดส่งสินค้าและรายงานบันทึกการขายสินค้าอาทิตย์ละครั้งเพื่อให้แน่ใจว่าการส่งสินค้าทุกครั้งมีการออกใบแจ้งหนี้	ทดสอบ -ส่ง หนี้ -ตร สินค้า ตรวจ ตรวจ รายก และไ
2.เหตุการณ์: แผนกขายส่งรายงานการขายและลูกหนี้ประจำสัปดาห์ให้แผนกบัญชีล่าช้า ผลกระทบต่อการเงิน:	C, CO, A	ไม่ใช่	ทุกสิ้นเดือน ผู้จัดการจะตรวจสอบรายงานการขายและลูกหนี้	ทดสอบ -ส่งเก -ตรวจ ขายแล ตรวจ

Chapter 5: การระบุและประเมินความเสี่ยงในการสอบบัญชี

ไม่มี	กิจกรรมการควบคุม	การตอบสนองต่อความเสี่ยงโดยรวม/เพิ่มเติม	การปรับกลยุทธ์ในการตอบสนองต่อความเสี่ยง	อ้างอิง กระดาน ทำการ
	มีการสอบทานรายงาน บันทึกการจัดส่งสินค้าและ รายงานบันทึกการขายสินค้า อาทิตย์ละครั้งเพื่อให้แน่ใจ ว่าการส่งสินค้าทุกครั้งมีการ ออกใบแจ้งหนี้	ทดสอบการควบคุม - สังเกตการณ์การส่งสินค้าและการออกใบแจ้ง หนี้ - ตรวจสอบหลักฐานการสอบทานรายงานการจัดส่ง สินค้าและบันทึกการขายโดยผู้บริหาร ตรวจสอบเนื้อหาสาระ ตรวจสอบการตัดยอดขายใกล้เคียงวันสิ้นงวดเพื่อหา รายการที่ส่งสินค้าแล้วแต่ยังไม่ได้ออกใบแจ้งหนี้ และไม่ได้บันทึกบัญชี		
	ทุกสิ้นเดือน ผู้จัดการจะ ตรวจสอบรายงานการขาย และลูกหนี้	ทดสอบการควบคุม - สังเกตการณ์การบันทึกรายได้ - ตรวจสอบหลักฐานการตรวจสอบรายงานการ ขายและลูกหนี้โดยผู้จัดการ ตรวจสอบเนื้อหาสาระ - กระทบยอดขายรวมในรายงานการขายประจำปี		